

og varmeste anbefaling for Enhver, der søgte Bevilling, at der paa samme Sted var en Concurrent, der havde Tilladelsen. Men der er en anden Concurrence, og den forekommer det mig, at man nok kunde see lidt hen til i denne Sag. Det er Concurrencen mellem Kjøbmanden paa Landet og Kjøbmanden i Kjøbstaden. Det er ikke vanskeligt at fremføre Ytringer som den, at Kjøbstæderne ikke vide, hvad de ville, og at en Commission først skal see paa, hvad det egentlig er for Forandringer, der skulle gjøres. So, det vide de kun altfor vel. De, der have stadigt Ophold i smaa Kjøbstæder, ville let faae at see, at deres Tilstand er tilbagegaaende og lidet onskværdig. Jeg indrømmer, at de, der tage deres Parti her i Salen, naturligtvis maae appellere til Majoritetens Generositet; men jeg finder, at Hensynet til denne Concurrence har sin Berettigelse, og man kan ikke henvise til, at her er endnu et Skridt at gjøre i Retning af Friheden paa Næringsvesenets Omraade; thi da man paa eengang indførte Næringsfriheden, bleve Kjøbstæderne stillede meget slet. Der er endnu en lille Smule tilbage, inden man kommer til den fuldkomne Næringsfrihed. Det vil man nu under Kjøbstædernes nuværende Tilstand ogsaa tage bort, og naturligtvis er man berettiget dertil; men at betragte deres Klager som grebne ud af Luften, som Noget, man kan veire hen med en Spøg, forekommer det mig ikke at være Grund til. Jeg finder ialfald, at den ulige heldigere Stilling, som Kjøbmanden paa Landet har med Hensyn til de Byrder, der paahvile ham, medfører en Concurrence for Kjøbmanden i Kjøbstaden, som gjør, at man nok kunde overveie dette Skridt nøie og have, om ikke Andet, saa dog et beslagende Ord tilovers for dem, man vil stille ugunstigere ved denne Lov.

Krieger: Jeg er af den Mening, at efter den Tid, der nu er hengaaet siden Næringslovens Udstedelse, er det i og for sig ikke for tidligt, ja jeg troer, at det netop i og for sig er ganske naturligt, at man nu nærmere ved Lov ordner det Forhold, som man i 1857 med velberaad Hu lod henstaae som et

der ikke allerede dengang var modent til at ordnes ved Lov, og som derfor ganske naturligt, da den daværende Tilstand altsaa skulde vedblive, maatte være henviist til Afgjørelse ad Bevillingsveien gennem Ministeriet. Naar det slete dengang, var det ingenlunde, fordi den daværende Regjering lagde Bægt paa eller satte Ppris paa at beholde Udøvelsen af Bevillingsmyndigheden; det blev tilstrækkelig fremhævet, at, naar Sagen blot betragtedes fra et administrativt Standpunkt, var ethvert Forhold, hvor man kunde slippe fra at afgjøre mødende Tilfælde ved Bevilling, en Binding. Men det ansaaes ikke dengang for gjorligt efter den almindeligt herskende Opsatelse ved Siden af mange andre store Spørgsmaal, som da fandt deres Afgjørelse, at tage fat paa Ordningen af dette Spørgsmaal. De, der ville sætte sig ind i den Anskuelse, der dengang herskede, ville let nærværende gjøre sig, at det var en ny Vanskelighed, lagt til de mange, der dengang vare forbundne med Lovens Gjennemførelse. Man kan gjerne kalde det Modsigelse eller Selvmodsigelse, om man vil; men man maa erkjende, at det er af den Art Modsigelse eller Selvmodsigelse, af hvilke man lever, af den Art Modsigelser, som ere aldeles nødvendige, naar man overhovedet vil ordne praktiske Forhold. Det gaaer ikke an at troe, at man kommer nogen Vel ved til de yderste Consequenser til ethvert Tidspunkt at ville gennemføre et enkelt Princip. Der er andre Selvmodsigelser, der ere utaaeltilge, men saadanne Modsigelser maa der være, de ere lykkelige og nødvendige; de ere ikke altid behagelige eller skjønne, men de ere uundgaelike. Nu er der imidlertid, som sagt, gaaet saa lang Tid, at det synes mig meget naturligt, at de Erklæringer, der fremkom, da en tidligere Minister bragte Sagen under Forhandling rundt omkring i Landet, gaae i en saadan Retning, at man nu har paatenkt at ordne Forholdet ad Lovgivningsveien. Der er imidlertid et Moment, som her er fremdraget, og som maatte fremdrages, nemlig det Spørgsmaal, om de almindelige Betragtninger, der kunde lede til, at det er naturligt nu at sætte Sagen i Gang, maatte vige for den særegne Omstændighed, at der netop for Diebliffet har fundet